

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФСКИ

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърждавам: .....

Утвърден от Академически съвет с протокол
№ 10 / 13.07.2022г.

Професионално направление: Науки за Земята

ОКС „бакалавър“

Г	Г	А	0	1	0	2	2	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Специалност: География
Бакалавърска програма:
География

Форма на обучение: Задочно

Продължителност на обучението (брой семестри):10 (десет)

Професионална квалификация: Бакалавър по География

Квалификационна характеристика

Специалност: ГЕОГРАФИЯ

1. Изисквания за придобиване на професионалната квалификация:

1. Завършено средно образование
2. Конкурсен изпит е тест, включващ материали по География на България и География на света

2. Насоченост, образователни цели, обучение (знания и умения, необходими за успешна професионална дейност, общо теоретична и специална подготовка и др.)

1. Географите трябва да познават процесите в природата и обществото, взаимните връзки между тях и причинно-следствените процеси, които ги пораждат. Те трябва да познават законите, на които се причиняват природните явления, както и следствията от тяхното проявление. Необходимо е да правят връзка между природата и обществото, тъй като Географията е интрадисциплинарна наука, която осъществява връзката между двата големи клона на научното познание.
2. Студентите се обучават интензивно във всички клонове на природната география, подробно се изучават климатичните процеси и явления, компонентите, които изглаждат климатичната характеристика на дадена територия и климатичните пояси с техните специфични характеристики. Студентите географи изучават връзката между климата и водните ресурси на нашата планета и познават добре специфичните компоненти на хидросферата и проявлението им във всички точки на планетата. Опирайки се на базата, която дава геоложката основа във факултета, географите познават формите на релефа, геоложките и геоморфоложките процеси, които водят до тяхното образуване, както и влиянието им върху останалите компоненти на природната среда и взаимовръзката с човека.
3. Географите, изучавайки отделните направления на природната география, правят взаимовръзките между тях и могат да изследват ландшафтите на нашата планета. Те познават много добре всички елементи на природната среда по физикогеографски пояси на нашата планета, както и в отделните природни зони на България. Една от най-важните характеристики на географа е умението му да има комплексен поглед върху природните процеси и сфери и да прави задълбочен комплексен анализ на процесите в тях.
4. Географите се обучават по една от най-модерните компютърни технологии в света, а именно Географски информационни системи - ГИС. ГИС се изучава както комплексно като метод, така и в частност неговото приложение във всяко едно от подразделенията на Природна и Социално-икономическа география. Натрупаните знания и набор от умения дава възможност на географите сами да съставят карти и картни основи, както и да изглаждат различни динамични модели, отразяващи актуалното състояние на природата, обществата и държавите, но също така на базата на тези модели да правят и средно-, и дългосрочни прогнози за тяхното бъдещо развитие.

5. Географите изучават в историческа перспектива възникването и развитието на древните и съвременни общества и държави. Те познават много добре политическите и геополитическите взаимоотношения при всички обществено-политически строеве от зараждането на Хомосапиенса до днес. Познават много добре съвременната геополитическа ситуация в света, позицията и отношенията между основните субекти в нея и мястото и позицията на България на геополитическата карта. Те правят задълбочени анализи на геополитическите процеси в световен и регионален план. Могат да анализират и прогнозираят състоянието и развитието на етно-политическите конфликти в света.
6. Географите са запознати добре със социално-икономическите процеси, които протичат на територията на България и в световен мащаб. Изучават се връзките между отделните сектори на стопанството в исторически план, съвременен аспект и с прогнозни модели за бъдещото им развитие. Прави се подробен анализ на всеки един от трите сектора на стопанството и неговите трансформации в модерната комуникационна постиндустриална епоха. Чрез отделни специализиращи дисциплини се навлиза в същността и проблематиката на селското и добивното стопанство, на индустрията, туризма, транспорта и търговията. Разглеждат се съвременните геоикономически блокове, тяхната виталност и гъвкавост, съобразно промените в геополитическата ситуация.
7. Студентите са запознати отлично със съвременните динамични урбанизационни и демографски процеси. От гледна точка на съвременното развитие на света и особено на Европа, демографските и урбанизационни процеси представляват една от най-големите заплахи, но и предизвикателства. Разглежда се развитието на човека от първите хомосапиенси през формирането на отделните раси и расови типове, разселването му по Земята и изграждането на различните общество-политически строеве. Най-подробно се анализират в национален и световен мащаб структурите на населението. Прави се връзката между възрастовата структура и съвременните социални проблеми на света. Анализират се трансформациите на идентичности от племенна през етническа, религиозна, лингвистична, национална и постнационална. Много силен акцент се поставя върху демографските проблеми на съвременния свят от безпрецедентното застаряване в развития до неконтролируемата раждаемост в развиващия се свят. Отделен акцент е връзката нарастване на население и недостига на ресурси и питейна вода, както и локалните и глобални етно-политически конфликти. Проследява се динамиката на съвременните миграционни процеси, причините и посоките на бежанските вълни от Африка и Азия и промените, настъпващи в Европа от тях. Анализира се подробно един от феномените на индустриалната епоха – урбанизацията. Географите изграждат модели на пространствено развитие на селищата, а също така и на модерните перспективи за градове с по-комфортна, функционална и жизнена градска среда.
8. Географията е практично-приложна наука, което в бакалавърския курс на обучение е отразено чрез множество теренни практики и наблюдения. Студентите имат възможност да се запознаят с естеството на природните процеси чрез теренни практики по Климатология, Хидрология, Геоморфология, Биогеография, Почвознание и Ландшафтна екология. За опознаване естеството на обществено-икономическите процеси се организират теренни практики по Социално-икономическа география, Население и селища. Съвкупно природата и икономиката на България се наблюдават при обиколната теренна практика на страната.

3. Професионални компетенции

Специфични географски умения

- Изработване, работа и ориентация по топографски карти
- Работа с географски компас
- Чрез използване на метода ГИС, съставяне на карти и модели, отразяващи динамиката на природните и обществено-политически процеси.
- Съставяне на средно-машабни географски карти.
- Събиране, обработка и използване в практиката на големи масиви от данни чрез ГИС и цифровизация на карти и картни основи.
- Работа с хидроложко витло, метеорологични уреди и съставяне на климатични и хидроложки прогнози
- Оpozнаване качествата и параметрите на отделните видове почви и тяхната пригодност за отглеждане на различни растителни видове.
- Оpozнаване формите на релефа и техния скалане състав.
- Изграждане на модели за функциониране на отделните сектори на стопанството.
- Симулация, прогнозиране, разрешаване и превенция на етно-политически конфликти.

Интелектуални умения

В резултат на обучението в ОКС “бакалавър по география” в студентите се формират редица интелектуални умения и способности за:

- критична оценка на противоположните хипотези, теории и становища;
- анализиране и разрешаване на проблеми;
- вземане на решения;
- критично преценяване и оценяване на доказателствата;
- изразяване на аргументирано мнение;
- поемане на отговорност за тяхното обучение

Ключови умения

- за учене;
- умения за писмено предаване на информация;
- устно предаване на информация;
- полеви и лабораторни изследвания;
- проучване на литературни източници;
- работа в екип;
- възприемане и критично отношение към други мнения;
- използване на информационни технологии;

4. Професионална реализация

Възможностите за реализация на завършилите студенти са:

- Експерти в министерствата на околната и водите, образованието, икономиката и енергетиката.
- Консултанти във фирми, изработващи различни регионални и икономически проекти.
- Експерти в РИОСВ
- Урбанисти и демографи в общински и областни администрации и при изработване на общински и областни стратегии за развитие.
- Еколози в различни фирми и учреждения
- Специалисти по човешки ресурси в администрации и фирми
- Преподаватели в средното образование
- Научни институти и университети

Получилите висше образование с образователно-квалификационна степен “ Бакалавър “ по География, могат да продължат обучението си в следващите степени по същото или друго направление.

Квалификационната характеристика е разработена на основание ЗВО.